

پازار ایرتسی

فی ۱۸ رجب سنه ۱۳۲۸

وفی ۱۲ تموز سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

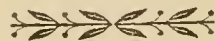
مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کلیدلی منیر

مندرجات

ادبیات	عید ملی
دوئهای عثمانیه ترنم اولتقی اوزره یازلمشدر . . . س . ق	وعظلرمزدن
تخمیس ! م . فاضل	اخلاق م . صفوت
افغان طاهر المولوی	عالم اسلامیت عبدالاحد داود
شکوفه بهارستان طاهر المولوی	

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر در)

ممالک اجنیه ایچون :

۶۰ ، ۲۰ فرانک

۳۰ ، ۱۰۰ »

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۶۰ غروش

الئی آیلنی ۳۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

اکثر مقالانه آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظر اعتباره آلنه رق رعایتسز لکده بولنلما می رجاوانور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

عالم اسلامیت چین مسلمانلری دین و فلسفه

[۶]

[قونفوسیوس] ك اكالنه موفق اوله مدینی حالدہ
تألیف ایلدیکی «کتب سماویہ» دنیان [کینک] لردن
کچن مقاله ده بحث ایتش ایدم . بو آتی کتابدن ایکسی
چوقدن غائب اولمشدر . بونلردن بری [یورکینک]
قونفوسیوسك اثر مخصوصیدر . کتب سماویہ دن ماعدا
برده درس کتابلری واردرکه قونفوسیوسك شاگردانی
طرفدن استادلرینک افکارو عقائدینی نشر و تدریس ایتک
اوزره یازلمشدر . کینکلردن صکره [سی - شو] تسمیه
اولنان درت کتب اخلاقیه چین ادباسی طرفدن من القدیم
برنجی درجه ده تقدیر و تجیل اولنان اثرلردندر .

[تاهو] یعنی «مطالعه و تدقیق عالی» کتابی
دیگرلری اداره ایتدن اول کندی نفسنی اداره ایتکلک
لزو منی کوستریور .

[جونغ-یونغ] یعنی «وسط لایتنر» . ارسطونک
دستوری وجهله ، شو اسکی کتاب دیورکه «فضیلت
ایکی اقصانک تام اورته سنده بولنور» . اشته ارسطونک
[In medio virtus] «فضیلت وسطه در» ! لکن
ارسطودن دخی بك اول [یدی حکما] دن [قلیوبول]
قبل المیلاد آلتنجی عصرده دائماً دیر ایدی که [Metron
Ariston] یعنی «الک ایسی حقیقی وسطدر» . بو
دستور ارسطونک «علم الاخلاق» نه براساس اولدی .
خاتم الانبیا والحکما افسدیمز حضرتلری [ع - ص]
خیر الامور اوساطها بیوردیلر .

مقایسه ادیان ایچون نه عجب مواد ! حقیقی بر فیلسوف
دیگر فیلسوفک فکر و نظریه سنی استقراض ایده من ،
لکن عین نظریه یی ادراک ایدوب اونی اثبات ایتکه

ایدرکن خاطره شو سوزلر کلیور . دور سابقده ارقه سنی
بریره طایه رقی کچین اوسفیلر شمدی نه ایله کچنیورلر ؟
عجبا حمالق می ایدیورلر بزه قایرسه بو آدملر حالا
اوجاسوسلق ، تماملق یولنی کمال خواهشله ارزو ایدرلر .
سوزلرینه قولاق طوته جق قفا بوله بیارلرسه بوملت
جاننی یاقغدن برآن واز کچمزلر . چونکه او یله بیومک
او یله کمت ، نه او یله کیمتک آنلر ایچون اسکیدن نصل
صداقت صاییلرسه شمدی ده وطنرورلک صاییله جغنی
ظن ایتکدن وازکچه مزلر . فقط اهلنی بوله بیارلرسه که ،
بالطبع مشروطیت قولاغی بویه شیلری دیکلمیه جکدر .
سوزی بو وادی یه ارجاعدن مقصدیمز . انسانلره
انسانلنی بیلدیرمامک ، طایتماق ، اکلاتماق ایچون
چالیشمق فکرکنده بولنان بر طاقم خاناسه بر ملتک ایچنه
کیررسه البته او ملتده اتحاد ، اجتماع ، اتفاق کبی
مستحسن شیلر ارانلما ملیدر اوانلمدینی صورتده ملتی
تفرقه یه دوچار ایدن اسبابی ارباب اذعان وبصبرت
دوشونملی در ده او کتله خاذله نک برآن اول سوزلرینه
کسه اینانه میه جق درجه خلقی ایفاظ ایتلی در دیه بر
تنبیه و ایفاظدر . اشته عالمده کندی کندی یه یشامه نک
یشامق دیمک اولمدیغنی بیلنلر دائماً مقاصد عالیه ارقه سنده
قوشارلر ، کندیلری سفاالتدهده قالسه لر اصلا فتور
کثیرمیه رک ابنای جنسک دائماً راحتنی ، داتمارفاهنی ارزو
ایدرلر . وبویه صاف فکرلی بش اون کشتی بولند قجه
اوملت قورقاسونکه بهمه حال انلرک ارشاد یله بر طریق
نجاته واصل اولورلر . یوقسه کندی الیه بر ملتک
خابنا خاسراً محو و نابود اولوب کیمنه کسه آجیمدینی
کبی تاریخده الی الابد لغت خوان اولور .

بایزید در معاملردن

م . صفوت

نلرك عقیده سی اوزره] ، کندی اوغلنی [معاذالله]
 طایتدیرمغه موفق اولسون ، بو ، پکده بزم ایناندیغمز
 الله ایله توافق ایتور زیرا اللهک یالکز برقومه توجه
 و عنایت بیورمسی و او قوم دخی ابدیاً عاصی و سرکش
 اولمقله برابر بتکارار اولردن پیغمبرلر کوندرمسی و بوتون
 ملل مخلوقه سنی درین بر جهالت اینجده براقسی بزم
 عقلمزک فوقده در . بناءً علیه شو محرف انجیل و تورات
 کتابلرینک جناب پروردکار عالی بحق ادراک ایتدکاری
 میدانده در .

الله که علیم و عادل در ، کافه اقوام و ملتله کندیسی
 بیان ایتدلی در . مادام که ادعا اولندیغی اوزره یالکز
 یهودیلره ذاتی افشا ایتدی و دیگر ملل دن ذاتی کتم
 ایتدی او حلاله بزم ایمان ایتدی کمز الله تعالی دکل در .
 بناءً علیه بوباده نه یهودیلر ونده نصرانیلر حقیقه
 الهی طایماشلردر ! بزم عقیده مزجه جناب خالق کائنات
 هرملته و هر قومه برر یا زیاده پیغمبرلر ، مرشدلر ارسال
 بیورمشد . اشته بوباده قرآن کریمک الصریح بیانی

« ولکل قوم هاد »

توراتک ایلك کتب خمنه سنده [آخرت ، روزحشر ،
 و حیات بعدالموتدن] الخ بر ایتما و برحرف بولمادیغی
 حالده ، چینه بیکلرجه سنهلر مسیح دن اول ذات پاک
 الوهیت موضوع سجده و عبادت اولمشدی . و بو وجود
 مطلق درک و تلقین ایدن چین حکماسی وخی و الهام
 و سائطه مراجعت ایتدیه رک قواعد فلسفیه و علم ماوراء
 الطبیعه اصولیه بیان ایلدیلر .

روح بشرک مبدائی مطلق وجود اولوب وفات دن صکره
 ینه بر حیات قالدیغنی و دنیا ده یابدیغی افعال و اعمالک
 مکافات و مجازاتی کوره چکنی صراحه بیان ایدیورلر .
 حالبوکه بوتون کتب مقدسه عبرانیده (علم روح) ه
 دائر هیچ بر معلومات باهره بولامیورز . مصرلیلر
 حیات ابدیه قائل ایلدیلر اما کثرت آلهیه معتقد

چالیشیر . چینه ویونانستانده عین عصرده بوقانون
 اخلاقی بی کوریورز . بوندن استنباط اولنیورکه قرآن
 کریمده بیان بیورلدیغی کبی جناب حق هر قوم و ملتله
 هادیلر رهبرلر ، و پیغمبرلر ارسال بیورمشلردر . . .
 [لون - یو] کتابی « مصاحبه حکمیه » دن عبارت
 اولوب ، بدیهیات و مطالعات اخلاقیه دن بحث ایدیور .
 [منع - تسو] دخی اعمال حسنه و اخلاق کزیده یه
 دائر بر اثر ذیقمت در .

شو [فلاسفی] یعنی کتب تدریسیه و امثالیه نک بر
 جوق تفاسیری ده وارد .

اشته برچینی ایچون تحصیل کورمک و علمی اکتساب
 ایتک ایچون کتب سماویه ایله کتب تدریسیه یی و آنلرک
 تفاسیر متعدده سنی اوکرتمک ایجاب ایدر . بر دولت
 مأموری اولق ایچون بوتون شو کتب متعدده یی مطالعه
 ایتمکه برابر مسابقه دخی الزم ایدی .

شمدی شو عجیب و منزوی چین قومنک اعتقادات
 و استدراکات دینی قدیمه و جدیدیه لرینه کله لم : اسکی
 آنوری ، بابلی ، مصرلی اقوام متمدنه ایله قطعاً
 تماسده بولنمیان چیلیلر وحدت الهیه یی ، آخرت ایله
 الا صاف اخلاق کزیده یی ادراک ایدوب میدانده قویدیلر .
 بوچیلیلره الهی و آنک اراده سنی کیم اوکرتدی ؟
 موسویلردن صوراجق اولورسه ق ، « بنی اسرائیلدن
 باشقه بر پیغمبر بعث اولندیغی » ادعا سنده مصر دوام
 ایده چکلیغی آکلارز . عالم خرسیتانیت دخی ، عین
 فکرده در یعنی یهودی ملتدن باشقه بر قوم و ملتدن اصلاً
 بر پیغمبر بعث اولندیغی ادعا ایدر . بوفکرک نه قدر منطقسز
 و نه قدر جناب حقک عدالت و رحمتته مغایر اولدیغی
 عالمجه معلوم در . بر الله که بوتون یاراندیغی انسانلرینی
 ترک ایدوبده صرف یهودی قومنه عاشق اولسون و یالکز
 اوناره یوز یکریمی درت بیسک پیغمبر کوندرسون ،
 و بالاخره اونلری دخی نه اصلاح ایتمکه ونده [خرسیتا

(بی) « وحدانیت » : (طای - بی) « وحدانیت کبیره » : (ناعو) « عقل اول » دن عبارتدر. الوهیت؛ صفات آتیه ایه توصیف اولنور، علم مطاق، کافه موجودات و اشیانک مکونی و حامی سی، قضا و قدر (Providentia) احسان، عدالت، حقیقت، رحمانیت وحدانیت، وبعضآده، یکانیکی « یاخود وحدت وجود (Unicitas) »

بوتون ادیان سماویه ایه ادیان فکریه طبعیه برطاقم احکام و نواهی ایه برابر عقلک قابلیت استدراکی فوقنده اولان بعض معتقدارکان دیندن عبارتدر. مثلاً الله، مائیکه ارواح، سموات، آخرت، قیامت وحی والهام کبی مسائل مشکله؛ بناءً علیه هر بر دینده ایکی صفحه مشهوردر. بریسی ظاهری احکام و اوامر که انسانک افعال و حرکاتی تعیین و ارشاد ایدر. دینک باطنی و روحانی جهتی ایسه حواس خمسہ نک تحت محاسبه سنه دوشمین و بنابرین عقل بشری نک تمامیه ادراک ایدم مدیکی مسائل در که یالکیز ایمان و اعتقاده عائددر. ادیانک اختلافاتی اکثریا شو موان باطنده ظهور ایدیور. کتب مقدسه یهودیه شوجهرتی مهم و ناقص برامشدر. کتب انجیلیه نک بوبابده کی شرح و بیاناتی مهم اولقله برابر عقل و منطق دخی مغایر بر حالده کورپورز. مثلاً عقاید انجیلیه دن بریسی « تکوین کائناتدن اول الله ایه براسکده من الابد ال ایه کسایم یوب آنحق ذبح اولنمش برقوزی عرشده جالس بولنیورمش »! دیور. جناب واجب الوجود بو تصویر غریبه بناءً نوع بشری خالق ایتهدن اول اونلرک ذنوب و کنهارینی عفو ایتک خصوصنده بر کفاره نک احضار و تدارک کنی تا ابدیت دنبری دوشونمش ایدی. اشته بوصورتله انجیلک الاهی هم کاهن اولور یعنی ذابح همده کفاره یعنی مذبح، همدخی کندوسی بالذات فعل مذکورده ترضیه آلیور. البته « قوزی » دن مقصد حضرت مسیح (ص.ع) در. اشته بو عقیده عقل

ایدیلر. عبرانیلر ایسه توحیدی مقرر اولوب لکن روح انسانک موتدن صکره نه اولاجغنه دائر سکوتدن باشقه برشی یامایدیلر. ایشته (روما) و (آتنه) هنوز وجوده کلدیکی زمانلرده و طائفه بنی اسرائیل هنوز دنیایه کلدن اول چینده فیلسوفلر، دین مرشدلری، اثر و مؤثر دن، فاعل و مفعول دن، روح و ماده دن، زمان و ازلیتدن بحث ایدیورلردی، بر وقتلرده که اوروپا قطعه سی کشف اورمانلر ایه بتاقلقلر ایه کوراش ایدی بدوی و وحشی آدملر « هجر قدیم » ادوارنده یشایورلردی، وخیمه نشین اولان اقوام ایران و تورانیان اوروپایه قدم نهاده اولمده دن اول چینده علمای دین خیر و شری تفریق ایدرک فضائل و محسناتی اوکرده دیورلردی.

لکن، دیگر بعض ادیان ده اولدینی کبی چینایلرک دینی دخی مرور زمان ایه برچوق اساطیر و مصالحله قاریشیدریه رق اسکی صافلغنی، بسیطلغنی غائب ایلدی. بوکونکی « قونفو سبزم » دینی محور اصلیندن انحراف ایدوب شرک و بتپرستلکه دوشمشدر.

قدیم چین لسانجه اللهه « تیهن » [Tien] دیرلردی. برچوق شهرلرک و اشخاصک اسم خاصی « تیهن » لفظی ایه تعبیر اولنور. مثلاً (تیهن تصین) یعنی « سماوی حین » بونک ایچوندر که چین قطعه سی « دولت سماویه » تسمیه اولنمشدر. « تیهن » کله سی (سما) دن عبارتدر. تا بوقینلره قدر قونفوسیزم دینی منتسبلری مادی سایه نامقله اتهام اولنیوردی. حالبوکه (کینک) لری (لاعو - تصو) بی، واونک شاکرداننک آنارینی وحتی قونفوسیوسک کندی کتابی ایی تدقیق و مطالعه ایدنلر، دیورلر که بو « تیهن » تعبیری خاصه دوعری اللهک اسمی در. بواسکی کتابلرده واجب الوجود حضرتلری (الله اکبر) یاخود (رب اکبر) (شانغ - تی) عنوانیه تسمیه اولنور. دیگر اسماء قدسیه

وفکرک مافوقده اولماقہ برابر جناب حقک وجودمطلقہ و صفات جلیلہ سنہ تمامیلہ مغایر در .

چین مذہبی بوکبی عقائد خرافاتیہ دن تماماً منزہ در . لیکن ماورای عقل بشردن ایضاح و بیان ایلدیکی وجودلری و حاللری علم کلامک اصول و قواعدی ایله توافقی ایتیور . کینگار ایله (لاعتصو) علم کلام ایله فلسفیاتک مافوقہ اوچہرق عالم اسرارہ کیریورلر . کتب مقدسہ نک قرآن داخل اولدینی حالده — تمامیلہ شرح و بیان ایتدکاری مسائلی اصول تصوف ایله اظهار ایتمکه جالیشیورلر .

هرکسک معلومی درکه قرآن مجید جناب حقک هر درلو شبیه شریک ، مثال و جسم دن منزہ و مبری اولدیغنی صریح برلسان ایله بیان ایدیور . لیکن :

هو الاول والاخر
والظاهر والباطن

آیه جلیله سی علم کلام ایله شرح اولماز فیکرندهیم . شمدی کافه ادیانده و فلسفیاتده اک مشکل و قابل حل اولیان برمعما وار ایسه اوده وحدت وجود « پائنه ئیزم » (Pantheism) دن عبارتدر . فردی کثرتدن جزئی کلی دن و واحدی وحدتدن تفریق و تمیزی مسئله صعبه سی اک درین ذکاری شاشیرمشدر .

خالق کیم ؟ مخلوق کیم ؟ مخلوقدن اول خالق نه کبی فعلده بولنیورمش ؟ کائنات و موجودات ناصل هیچدن ، عدمدن وجوده کلدی ؟ عدم ایله وجود آراسنده هیچ رشته و رابطه عقله کلز . بناء علیه خالق ماده بی ، مخلوقاتک کافه سی یا عدمدن یا کندی ذاتندن ایجاد ایلدی . عدمدن ایسه عقلک قبول ایتیمه جکی بر قضیه اولدینی ایچون کندی ذات و جوهر بسیطندن (Simplex substantia) اولمق اقتضا ایدر . بوفکری دخی اسلام ایله خرستیان متکلمینی رد ایدر . معماینه حل ایدلمش قالیور ؛ طور یور . او حالده معارض دیور که

مادام که سزک دیدیککز الله کائناتی وجودندن یاراتمدی . و عدمدن دخی عدم حاصل اولور او حالده کائنات غیر مخلوقدر بناء علیه ابدی و ازلی اولان یکو وجودلق یعنی وحدت وجود ! بومبجی چین حکما و اولیای قدیمه سی پک کوزلجه تفسیر و بیان ایدیورلر که کن مقاله ده موضوع بحثمنز اوله جقدر .

مابعدی وار

عبدالاحمد داور

ادبیات

دو نهای عثمانیده ترنم اولمق آرزو سیله یازلمش اولدیغندن اربابی طرفندن بسته لنسی متمنادر :

کیدرز جنکه دکنزلرده دو کونلریرینه
صالینور بایراغمز زینت دلبریرینه
وطنک عشقنه قانار صاچارز زریرینه
طوتارز سوکیسنی سینده مادریرینه

* *

بو آنادرکه : بزه درس اخوت و یردی
اتحاد ایله مساوات وعدالت و یردی
سویکمز یکدیگری دیدی ، محبت و یردی
بارلادی طالعمر کوکده کی اختریرینه

* *

ال اله و یردی تعالی ایچون افراد وطن
باش باشه و یردی ترقی ایچون اولاد وطن
قوشیور جنکه برابر بوتون احفاد وطن
سویور بربری هپسی برادریرینه

* *

طوغدی آفاقره بوتجه مفاخر بردن